

**2025-2026 ОҚУ ЖЫЛЫ БОЙЫНША
«КАМЕНКА АУЫЛЫНЫҢ ЖАЛПЫ ОРТА МЕКТЕБІ» КММ
ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТЫҢ ЖҰМЫС ЕСЕБІ**

Әлеуметтік педагог жұмысының негізгі мақсаттары мен міндеттері:

1. Оқушылардың заңға бағынушылық мінез-құлқын және салауатты өмір салтын қалыптастыру.
2. «Тәуекел тобына» жататын оқушылар мен қолайсыз отбасыларды дер кезінде анықтау.
3. Оқушылар арасындағы девиантты және қоғамға жат мінез-құлықтың алдын алу, әлеуметтік тәуекел тобындағы оқушыларды әлеуметтік бейімдеу және оңалту.
4. Қиын өмірлік жағдайға тап болған және қолайсыз отбасылардан шыққан балаларға көмек көрсетуге бағытталған жұмыстарды ұйымдастыру.
5. Оқушылар мен ата-аналар арасында ағартушылық жұмыстар жүргізу.
6. Мектеп педагогтарына құқықтық және ұйымдастырушылық мәселелер бойынша кеңес беру.

Әлеуметтік педагог өз жұмысында келесі құжаттарды басшылыққа алады:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы;
2. «Білім туралы» Заң;
3. Бала құқықтары туралы Конвенция;
4. Кәмелетке толмағандардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғауға бағытталған ҚР атқарушы билік органдарының нормативтік-құқықтық актілері;
5. Жергілікті өзін-өзі басқару органдарының нормативтік-құқықтық актілері.

Әлеуметтік педагог:

1. ата-аналармен тығыз байланыс орнатады;
2. оқушылардың әлеуметтік мәселелерін зерттейді;
3. қолайсыз және қиын өмірлік жағдайдағы отбасылардан шыққан балалармен есеп және профилактикалық жұмыстар жүргізеді;
4. балалардың әлеуметтік қорғалуын қамтамасыз етеді;
5. оқушылар, ата-аналар және педагогтер арасында құқықтық, ұйымдастырушылық және профилактикалық мәселелер бойынша ағартушылық және кеңес беру жұмыстарын жүргізеді;
6. қорғаншылық және қамқоршылық органдарымен, кәмелетке толмағандар істері жөніндегі комиссиямен, құқық қорғау органдарымен, әлеуметтік қорғау мекемелерімен және қосымша білім беру ұйымдарымен байланыс орнатады.

Оқу жылының басында мектеп оқушыларына мониторинг жүргізіліп, отбасылардың әлеуметтік жағдайын анықтау мақсатында оқушылардың санаттық тізімдері жасалды. Мәліметтер мектеп құжаттарын зерттеу, сыныптардың әлеуметтік паспорттарын құрастыру, ата-аналармен, сынып жетекшілерімен және оқушылармен әңгімелесу, сауалнама, тестілеу және сұрау жүргізу арқылы алынды. Нәтижесінде мектептің әлеуметтік паспорты жасалды.

	Оқу жылы басында	Оқу жылы соңында
Барлық оқушы саны	87	80
Қамқорлықтағы балалар	5	5
Көпбалалы отбасылар	12	12
Ондағы балалар саны	32	32
Көпбалалы/аз қамтылған отбасылар	3	3
Ондағы балалар саны	8	8
Әлеуметтік қауіпті жағдайдағы кәмелетке толмағандар	0	0
Мүгедектігі бар балалар	1	1
Аз қамтылған отбасылар	7	7
Ондағы балалар саны	14	14
Мектепшілік есепте тұрғандар	0	3
5–11 сыныптар арасында «Жалпыға бірдей білім беру» қоры есебінен тегін ыстық тамақпен қамтылғандар	9	9
1–4 сыныптар арасында тегін ыстық тамақпен қамтылғандар	30	28
ІІБ ЖПҚ есебінде тұрғандар	0	4

2025–2026 оқу жылының басында әлеуметтік педагогтың жылдық жұмыс жоспары жасалып, мектеп директоры тарапынан бекітілді.

Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылық пен қараусыздықтың алдын алу мақсатында әлеуметтік педагог, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары және педагог-психолог бірлескен әлеуметтік-психологиялық қызмет жұмысын жүргізді.

10 қазанда криминалдық полиция қызметкері Абишева Л.Г. және учаскелік инспектор Алимжанов М.Э. қатысуымен 8-сынып оқушылары және олардың ата-аналарымен құқық бұзушылық және оның салдары тақырыбында кездесу өтті.

Әлеуметтік педагог пен мектептің медицина қызметкері 7–11 сынып оқушыларымен кәмелетке толмағандардың жыныстық қол сұғылмаушылығы тақырыбында әңгімелер өткізіп, қылмыстық жауапкершілік шараларын түсіндірді, «Бес болмайды» ережесін қайталап, сенім телефондары туралы ақпарат берді.

8–11 сынып оқушыларымен «Зорлық-зомбылық қолданғаны үшін жауапкершілік» тақырыбында әңгіме жүргізілді.

7–11 сынып оқушыларымен «Буллингтен сақтан» тақырыбында сабақ өткізіліп, буллинг түрлері, оның салдары және кибербуллинг мәселелері талқыланды.

Әлеуметтік педагог пен мектептің медицина қызметкері Дермановская З.Э. оқушылармен есірткіні қолдану және тарату, сондай-ақ оған қатысты құқықтық жауапкершілік туралы профилактикалық әңгімелер өткізді.

Сонымен қатар «Вандализм дегеніміз не?» тақырыбында әңгіме өткізіліп, оқушылар вандализм түрлері, оның қоғамға тигізетін зияны және мәдени мінез-құлық нормаларын сақтау маңыздылығы туралы білді.

«Тұрмыстық зорлық-зомбылық» тақырыбында сабақ өткізіліп, зорлық-зомбылықтың себептері мен салдары және оның алдын алу жолдары талқыланды. Оқушыларға сенім телефондарының нөмірлері таратылды.

11 желтоқсанда 8–11 сынып оқушыларымен «Темекі шегудің зияны» тақырыбында әңгіме өткізіліп, темекі мен электронды никотин жеткізу құралдарының зияны түсіндірілді.

Психология апталығы аясында ата-аналар мен педагогтер арасында зорлық-зомбылықтың алдын алу бойынша тренинг өткізілді. Қатысушылар түрлі жаттығулар орындап, балалар үлкендердің сөзінен гөрі іс-әрекетіне көбірек мән беретіні туралы қорытынды жасады.

Оқу жылы бойы есірткі құралдарының, АИТВ/ЖИТС-тің алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру, мектепте, үйде және көшедегі жеке қауіпсіздік тақырыптарында әңгімелер өткізілді.

2025 жылғы 25 желтоқсанда мектеп оқушылары Чернышева Дарина (1-сынып), Чернышева Владислава (4-сынып) және Городчук Марина (6-сынып) аудан әкімінің шыршасына қатысты. Балалар ән айтып, би билеп, мерекелік көңіл-күйге бөленді. Мереке соңында жұмсақ ойыншықтар мен тәтті сыйлықтар табысталды.

«Заң және тәртіп» айлығы аясында 6–11 сынып оқушыларымен «Темекіге, алкогольге, есірткіге – жоқ!» тақырыбында сыныптан тыс іс-шара өткізілді.

Оқушылар психоактивті заттардың зияны мен оларды қолданудың құқықтық салдары туралы ақпарат алды.

3 және 5-сынып оқушыларымен «Мектептегі буллинг» тақырыбында әңгіме және «Буллингке бірге қарсымыз» тренингі өткізілді.

2026 жылғы 21 мамырда «Жол картасы» жоспары аясында «Құқық бұзушылықтың алдын алу бойынша әлеуметтік педагог пен сынып жетекшілерінің өзара әрекеттестігі» тақырыбында дөңгелек үстел ұйымдастырылды.

Іс-шараның мақсаты – әлеуметтік педагогтер мен сынып жетекшілерінің тәжірибе алмасуы, құқық бұзушылықтың алдын алу бойынша бірлескен жұмыстың тиімділігін арттыру.

Дөңгелек үстелге КММ «Камышенка ауылының НОМ» әлеуметтік педагогі Ковальчук Ю.С. және КММ «Каменка ауылының НОМ» әлеуметтік педагогі Глотов А.В. қатысты.

Оқу жылы бойы құқық бұзушылықтың алдын алу бағытында жүйелі жұмыстар жүргізілді. Мектепшілік есепте тұрған оқушыларға ерекше көңіл бөлінді. Бұл бағытта ювеналды полиция инспекторларымен, қорғаншылық және қамқоршылық органдарымен бірлескен жұмыстар ұйымдастырылды.

Оқушылардың сабаққа қатысуын бақылау мақсатында келесі алгоритм қолданылды:

- пән мұғалімдері сабақ босату туралы сынып жетекшісіне, әлеуметтік педагогқа және мектеп әкімшілігіне хабарлайды;
- әлеуметтік педагог сабақ босатуды тіркеу журналын жүргізеді;
- себепсіз сабақ босататын оқушылардың отбасыларына тексеру жүргізіліп, мектепшілік есепке алынады және жеке жоспар бойынша жұмыс жүргізіледі.

Әлеуметтік педагог, педагог-психолог және сынып жетекшілері отбасыларға рейдтер ұйымдастырып отырды.

Оң нәтижеге жету үшін оқушылар, мұғалімдер және ата-аналар арасындағы өзара байланыс маңызды рөл атқарады. Жыл бойы ата-аналармен келесі жұмыстар жүргізілді:

- жеке әңгімелер;
- тақырыптық ата-аналар жиналыстары;
- кеңес беру сағаттары;
- ІІБ ЖПҚ инспекторларымен бірлескен жұмыстар.

Оқушылардың әлеуметтік құқықтары мен кепілдіктерін қамтамасыз ету

Негізгі жұмыс оқушылардың қажеттіліктерін, қиындықтарын, мінез-құлқындағы ауытқуларын және әлеуметтік ортаға бейімделу деңгейін анықтауға бағытталды.

Әлеуметтік-педагогикалық қорғау келесі бағыттарда жүзеге асырылды:

- қамқорлықтағы балалар;
- көпбалалы және аз қамтылған отбасылардан шыққан балалар;
- мүгедектігі бар балаларға қолдау көрсету.

Балалардың құқықтарын қорғау

Мектепте 5 қамқоршылықтағы бала білім алады. Әлеуметтік қызмет пен қорғаншылық бөлімі бірлесіп отбасыларға бақылау жүргізіп, балалардың тәрбиесі мен құқықтарының сақталуын қадағалайды.

Педагогикалық ұжыммен жұмыс

Жыл бойы сынып жетекшілері мен пән мұғалімдеріне:

1. сыныптың әлеуметтік паспортын жасау;
2. диагностикалық жұмыстар мен тестілеу жүргізу;
3. мектепшілік есептегі балалармен жұмыс ұйымдастыру бойынша көмек көрсетілді.

Сонымен қатар:

- отбасы құқығы;
- қашып кету мен қаңғыбастықтың алдын алу;
- зиянды әдеттердің алдын алу;
- ата-ана мен бала арасындағы қарым-қатынас;
- девиантты мінез-құлық пен мектепке бейімделмеу мәселелері бойынша кеңестер берілді.

Кәсіптік бағдар беру жұмысы

9-сынып оқушыларымен және олардың ата-аналарымен жеке консультациялар, сынып сағаттары мен тестілеу жұмыстары жүргізілді.

Алдын алу кеңесінің жұмысы

Мектепте қиын әлеуметтік, отбасылық және педагогикалық жағдайдағы балалар мен отбасыларға көмек көрсету мақсатында Алдын алу кеңесі жұмыс істейді.

Оқу жылы бойы құқық қорғау органдары қызметкерлерімен кездесулер ұйымдастырылды.

Алдын алу кеңесінің мүшелері «тәуекел тобы» оқушыларының үйірмелер мен спорт секцияларына қатысуын бақылауда ұстайды.

Әлеуметтік педагог жұмысындағы қиындықтарды талдау

Жасөспірімдермен жұмыс барысында жеке және топтық әңгімелер, консультациялар, профилактикалық акциялар, тұрмыстық жағдайды тексеру жұмыстары жүргізілді.

Дегенмен келесі қиындықтар кездеседі:

- ювеналды полиция инспекторларымен өзара байланыстың әрдайым үйлесімді болмауы;
- кейбір педагогтердің қараусыздық мәселесіне жеткілікті мән бермеуі;
- ата-аналардың бала тәрбиесіне жауапкершілігінің төмендігі;
- әлеуметтік желілер мен БАҚ-тың теріс әсері;
- кәмелетке толмағандардың құқықтары мен міндеттері туралы заңнаманы жеткілікті деңгейде білмеу.

Әлеуметтік педагог: А. Глотов